

127.

Na osnovu člana 47 stav 8 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list RCG", broj 80/05 i "Službeni list CG", broj 73/08), Vlada Crne Gore na sjednici od 18. februara 2010. godine donijela je

## UREDBA

### O NAČINU I POSTUPKU PRIJAVE STAVLJANJA BATERIJA I AKUMULATORA NA TRŽIŠTE, OSNIVANJA SISTEMA PREUZIMANJA, SAKUPLJANJA I OBRADE ISTROŠENIH BATERIJA I AKUMULATORA I RADA TOG SISTEMA

("Sl. list Crne Gore", br. 15/10 od 23.03.2010)

#### Predmet

#### Član 1

Ovom uredbom uređuje se način i postupak prijave stavljanja baterija i akumulatora na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade istrošenih baterija i akumulatora (u daljem tekstu: otpadne baterije i akumulatori) i rada tog sistema radi zaštite životne sredine.

#### Primjena

#### Član 2

Ova uredba primjenjuje se na baterije i akumulatore, bez obzira na njihov oblik, veličinu, težinu, sastav ili upotrebu, i datum stavljanja na tržište, kao i na otpadne baterije i akumulatore iz otpadnih motornih vozila i otpadne električne i elektronske opreme.

#### Značenje izraza

#### Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeće značenje:

1. baterija ili akumulator je izvor električne energije koji je proizveden neposrednim pretvaranjem hemijske energije i koji se sastoji iz jedne ili više primarnih ćelija, koje se ne mogu ponovno puniti, ili jedne ili više sekundarnih ćelija, koje se mogu ponovno puniti;
2. baterijski sklop je više baterija ili akumulatora koji su međusobno povezani odnosno zapečaćeni spoljnim omotom tako, da čine cjelovitu jedinicu koju krajnji korisnik ne može razdvajati ili otvarati;
3. prenosiva baterija ili akumulator je baterija, dugmasta ćelija, baterijski sklop ili akumulator koji je:
  - zatvoren odnosno zapečaćen,
  - ručno prenosiv osim industrijskih baterija ili akumulatora ili automobilskih baterija ili akumulatora;
4. dugmasta ćelija je mala, okrugla i prenosiva baterija ili akumulator čiji je prečnik veći od njegove visine i koja se koristi za posebne namjene kao što je napajanje slušnih aparata, ručnih satova, sitne prenosive opreme i sigurnosno napajanje elektronske opreme;
5. automobilska baterija ili akumulator je baterija ili akumulator, koji se koristi za pokretanje motora automobila, osvjetljavanje ili za paljenje;
6. industrijska baterija ili akumulator je baterija ili akumulator koji je namijenjen isključivo za industrijsku upotrebu i za rad električnih vozila;
7. otpadna baterija ili otpadni akumulator su odbačene baterije i akumulatori ili istrošene ili oštećene baterije i akumulatori koji se ne mogu koristiti;
8. prethodna obrada otpadnih baterija i akumulatora je postupak koji obuhvata prethodnu obradu otpadnih baterija i akumulatora po postupcima R12 i R13 u skladu sa propisom o klasifikaciji otpada i postupcima njegove obrade;
9. proizvođač industrijskih i automobilskih baterija i akumulatora je lice koje stavlja na tržište industrijske i automobilske baterije i akumulatore bez obzira na način prodaje, uključujući i one koji su ugrađeni u opremu ili vozila;
10. stavljanje baterija i akumulatora na tržište je:
  - isporuka baterija i akumulatora prvi put distributeru radi dalje prodaje ili davanje na korišćenje krajnjem korisniku,
  - uvoz baterija i akumulatora radi obavljanja trgovinske djelatnosti odnosno isporuke distributeru radi dalje prodaje ili davanja na korišćenje krajnjem korisniku ili
  - uvoz baterija i akumulatora radi vršenja djelatnosti koja nije trgovinska djelatnost;

11. distributer je lice koje obezbjeđuje prenosive baterije i akumulatore, radi stavljanja u promet ili davanja na korišćenje krajnjem korisniku;
12. stepen sakupljanja otpadnih baterija i akumulatora je procenat koji se dobija kao količnik godišnje mase sakupljenih otpadnih baterija i akumulatora u odnosu na godišnju masu stavljenih na tržište koji se izračunava na godišnjem nivou i za dvije prethodne godine;
13. krajnji korisnik je lice koje je koristilo, koristi ili namjerava da koristi bateriju ili akumulator i čijom aktivnošću nastaju otpadne baterije ili akumulatori;
14. krajnji korisnik bez dobavljača, je lice koje samo uvozi baterije i akumulatore za obavljanje djelatnosti, koja nije trgovina;
15. obrađivač otpadnih baterija i akumulatora je pravno lice koje ispunjava uslove utvđene zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;
16. komunalno preduzeće je pravno lice koje osniva jedinica lokalne samouprave radi sakupljanja i prevoza komunalnog otpada;
17. postrojenje za obradu je postrojenje u objektu ili dijelu objekta koje je uređeno za prethodnu obradu otpadnih baterija i akumulatora;
18. mjesto za preuzimanje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora je posuda za sakupljanje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora;
19. reciklažno dvorište je prostor za sakupljanje i privremeno skladištenje različitih frakcija komunalnog otpada, koja su odvojeno sakupljena.

### **Izuzeci**

#### **Član 4**

Ova uredba ne primjenjuje se na baterije i akumulatore koje se koriste:

- u opremi za državnu bezbjednost,
- u oružju, municiji i vojnoj opremi i drugoj opremi koja se koristi isključivo u vojne svrhe, i
- u opremi za upućivanje u svemir.

### **Prijava stavljanja baterija i akumulatora na tržište**

#### **Član 5**

Prijava stavljanja baterija i akumulatora na tržište vrši se u skladu sa članom 7 Uredbe o kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom ("Službeni list CG", br. 11/09 i 46/09).

### **Sakupljanje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora**

#### **Član 6**

Otpadne prenosive baterije i akumulatore može da sakuplja distributer, komunalno preduzeće i obrađivač otpadnih prenosivih baterija i akumulatora (u daljem tekstu: obrađivač).

Otpadne prenosive baterije i akumulatori ne smiju se miješati sa ostalim komunalnim otpadom.

Krajnji korisnik, dužan je da otpadne prenosive baterije i akumulatore preda:

- distributeru, ako je krajnji korisnik fizičko lice,
- komunalnom preduzeću u reciklažno dvorište, osim otpadnih prenosivih baterija ili akumulatora koji nastaju obavljanjem djelatnosti iz člana 7 stav 3 ove uredbe,
- obrađivaču neposredno ili u skladište.

Otpadne prenosive baterije prije predaje distributeru, komunalnom preduzeću ili obrađivaču krajnji korisnik, dužan je da čuva odvojeno, tako da se ne miješaju sa drugim otpadom.

### **Predaja prenosivih otpadnih baterija i akumulatora komunalnom preduzeću**

#### **Član 7**

Ukoliko su otpadne prenosive baterije ili akumulatori pomiješane sa komunalnim otpadom, komunalni otpad preuzima se kao opasni komunalni otpad.

Krajni korisnik, dužan je da otpadne prenosive baterije i akumulatore preda odvojeno od drugih frakcija komunalnog otpada besplatno u reciklažno dvorište.

Komunalno preduzeće, može uz plaćanje naknade preuzimati otpadne prenosive baterije i akumulatore koji nastaju kod lica koja obavljaju djelatnost:

- proizvodnje, popravke i održavanja opreme u koju su ugrađene baterije i akumulatori, ili
- prerade otpadne opreme u koju su ugrađene baterije i akumulatori uključujući i preradu otpadne električne i

elektronske opreme.

Komunalno preduzeće, dužno je da, otpadne prenosive baterije i akumulatore, koje sakupi kao odvojeno sakupljenu frakciju komunalnog otpada, preda besplatno obrađivaču.

### **Predaja prenosivih otpadnih baterija i akumulatora distributeru**

#### **Član 8**

Distributer je, dužan da na prodajnom mjestu besplatno preuzima otpadne prenosive baterije i akumulatore od krajnjeg korisnika, bez obzira na njihovo porijeklo i bez uslovljavanja kupovinom nove prenosive baterije ili akumulatora.

Distributer je dužan da na prodajnom mjestu obezbijedi posude za odvojeno sakupljanje i privremeno skladištenje preuzetih otpadnih prenosivih baterija i akumulatora.

Posude za odvojeno sakupljanje i privremeno skladištenje preuzetih otpadnih prenosivih baterija i akumulatora moraju biti odgovarajućeg kvaliteta i sa natpisom da su namijenjene za odlaganje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora.

Distributer je dužan, da na vidnom mjestu postavi obavještenje krajnjim korisnicima o besplatnoj predaji otpadnih prenosivih baterija i akumulatora.

Distributer može uz plaćanje naknade da preuzima otpadne prenosive baterije i akumulatore koji nastaju u vršenju djelatnosti iz člana 7 stav 3 ove uredbe.

Distributer preuzete otpadne baterije i akumulatore predaje obrađivaču besplatno.

### **Privremeno skladištenje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora**

#### **Član 9**

Distributer i komunalno preduzeće, dužni su da prije predaje obrađivaču otpadne prenosive baterije i akumulatore čuvaju odvojeno, kako se ne bi miješali sa drugim vrstama otpada i deformisali ili zagadili opasnim ili drugim materijama.

### **Preuzimanje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora od komunalnih preduzeća**

#### **Član 10**

Obrađivač je dužan da preuzima otpadne prenosive baterije i akumulatore iz domaćinstva od komunalnog preduzeća besplatno.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, obrađivač je dužan da komunalnom preduzeću plati troškove privremenog skladištenja otpadnih prenosivih baterija i akumulatora preko 30 dana u reciklažnom dvorištu, odnosno reciklažnom centru.

Obrađivač je dužan da zaključi ugovor sa svakim komunalnim preduzećem o načinu i uslovima preuzimanja otpadnih prenosivih baterija i akumulatora radi obezbjeđivanja njihovog preuzimanja na cijelom području Crne Gore.

### **Obaveze krajnjeg korisnika bez prethodnog dobavljača**

#### **Član 11**

Krajnji korisnik bez prethodnog dobavljača prenosive baterije i akumulatore koje je sam nabavio ili uvezao, nakon što postanu otpadne prenosive baterije i akumulatori, dužan je da preda distributeru, komunalnom preduzeću ili neposredno obrađivaču.

### **Plan upravljanja otpadnim prenosivim baterijama i akumulatorima**

#### **Član 12**

Obrađivač uz zahtjev za izdavanje dozvole za prethodnu obradu otpadnih prenosivih baterija i akumulatora dužan je da dostavi iz plana upravljanja otpadnim prenosivim baterijama i akumulatorima naročito podatke o:

- predviđenom načinu i obimu preuzimanja otpadnih prenosivih baterija i akumulatora od krajnjih korisnika, distributera i komunalnih preduzeća,
- vrsti sredstava i opreme za privremeno skladištenje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora kod distributera i komunalnih preduzeća,
- vrsti sredstava i opreme za privremeno skladištenje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora u skladištima, kao i nazivu i sjedištu lica koje upravlja tim skladištima,
- sakupljačima i prevoznicima otpadnih prenosivih baterija i akumulatora,

- predviđenoj količini godišnje preuzetih otpadnih prenosivih baterija i akumulatora,
- predviđenim postupcima i vršiocima dalje prerade ili odstranjivanja otpadnih prenosivih baterija i akumulatora,
- eventualno zaključenim ugovorima o: upravljanju skladištima, sakupljanju otpadnih prenosivih baterija i akumulatora i transportu otpadnih prenosivih baterija i akumulatora u postrojenje za obradu i
- o načinu obavješćavanja krajnjih korisnika i distributera.

Ukoliko dođe do promjene podataka iz stava 1 ovog člana, u odnosu na obim i način obrade otpadnih prenosivih baterija i akumulatora za koje je izdata dozvola, obrađivač je dužan da obavijesti organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija), radi dobijanja saglasnosti u roku od šest mjeseci od nastanka promjene podataka.

Obavješćavanje krajnjih korisnika i distributera o upravljanju otpadnim prenosivim baterijama i akumulatorima

### **Član 13**

Obrađivač je dužan da obavijesti javnost, distributere i krajnje korisnike na način utvrđenim planom upravljanja otpadnim prenosivim baterijama i akumulatorima o :

- ciljevima sakupljanja otpadnih prenosivih baterija i akumulatora,
- pravilnom postupanju sa otpadnim prenosivim baterijama i akumulatorima,
- načinu recikliranja, drugim postupcima prerade,
- mogućim negativnim uticajima na zdravlje ljudi i životnu sredinu zbog opasnih materija koje sadrže otpadne prenosive baterije i akumulatori i
- načinu predaje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora.

### **Obaveze obrađivača**

### **Član 14**

Obrađivač je dužan da preuzima otpadne prenosive baterije i akumulatore iz skladišta distributera i reciklažnih dvorišta, odnosno reciklažnog centra.

Obrađivač je dužan da obezbijedi prevoz o svom trošku preuzetih otpadnih prenosivih baterija i akumulatora do postrojenja za obradu i dalju preradu.

### **Prethodna obrada, prerada i odstranjivanje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora**

### **Član 15**

Preuzete otpadne prenosive baterije i akumulatori moraju biti prethodno obrađeni u postrojenju za obradu prije prerade ili odstranjivanja.

Obrađivač je dužan da obezbijedi da prerada preuzetih otpadnih prenosivih baterija i akumulatora ima prednost u odnosu na odstranjivanje, a pri preradi otpadnih prenosivih baterija i akumulatora recikliranje materijala ima prednost u odnosu na druge načine prerade.

Rukovodilac postrojenja za obradu, dužan je da vodi evidenciju o količini preuzetih i obrađenih prenosivih baterija i akumulatora i količini prenosivih baterija i akumulatora koja je predana na dalju preradu i odstranjivanje.

### **Troškovi upravljanja**

### **Član 16**

Sakupljanje otpadnih prenosivih baterija i akumulatora, kao i preradu i odstranjivanje preuzetih prenosivih baterija i akumulatora obrađivač vrši o svom trošku.

### **Izveštaj o upravljanju otpadnim prenosivim baterijama i akumulatorima**

### **Član 17**

Obrađivač je dužan da najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu u elektronskoj formi dostavi Agenciji, izvještaj o upravljanju otpadnim prenosivim baterijama i akumulatorima.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana, naročito sadrži podatke o:

- ukupnoj količini preuzetih otpadnih prenosivih baterija i akumulatora,
- količini otpadnih prenosivih baterija i akumulatora koji su reciklirani,
- količini otpadnih prenosivih baterija i akumulatora koji su na drugi način prerađeni, odvojeno po postupcima prerade,
- količini i vrsti materijala otpadnih prenosivih baterija i akumulatora koji su odstranjeni, odvojeno po postupcima odstranjivanja i obimu prethodne prerade.

## **Upravljanje industrijskim baterijama i akumulatorima**

### **Član 18**

Proizvođač industrijskih baterija i akumulatora, dužan je da obezbijedi o svom trošku sakupljanje otpadnih industrijskih baterija i akumulatora od krajnjih korisnika njihovu obradu, dalju preradu ili odstranjivanje.

Obaveze proizvođača industrijskih baterija i akumulatora iz stava 1 ovog člana ne odnose se na industrijske baterije i akumulatore koji se izvoze u druge države, uključujući i ugrađene u opremu koja se izvozi iz Crne Gore.

## **Preuzimanje industrijskih baterija i akumulatora**

### **Član 19**

Proizvođač industrijskih baterija i akumulatora, dužan je da obezbijedi preuzimanje otpadnih industrijskih baterija i akumulatora od krajnjih korisnika besplatno, bez obzira na njihov hemijski sastav ili porijeklo i bez uslovljavanja kupovinom nove industrijske baterije ili akumulatora.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, proizvođač industrijskih baterija i akumulatora može preuzimati otpadne industrijske baterije i akumulatore, koji nastaju prilikom prerade otpadne električne i elektronske opreme, uz plaćanje naknade.

Proizvođač industrijskih baterija i akumulatora dužan je da najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu u elektronskoj formi dostavi Agenciji, izvještaj o upravljanju otpadnim industrijskim baterijama i akumulatorima, koji naročito sadrži podatke o:

- ukupnoj količini preuzetih otpadnih industrijskih baterija i akumulatora,
- količini industrijskih baterija i akumulatora koji su reciklirani,
- količini industrijskih baterija i akumulatora koji su na drugi način prerađeni, odvojeno po postupcima prerade i
- količini i vrsti materijala otpadnih industrijskih baterija i akumulatora koji su odstranjeni, odvojeno po postupcima odstranjivanja i obimu prethodne prerade.

## **Upravljanje automobilskim baterijama i akumulatorima**

### **Član 20**

Proizvođač automobilskih baterija i akumulatora dužan je da o svom trošku obezbijedi sakupljanje otpadnih automobilskih baterija i akumulatora od krajnjih korisnika, kao i obradu, dalju preradu ili odstranjivanje sakupljenih otpadnih automobilskih baterija i akumulatora.

Obaveza proizvođača automobilskih baterija i akumulatora, iz stava 1 ovog člana, ne odnosi se na automobilske baterije i akumulatore koje proizvođač automobilskih baterija i akumulatora stavlja na tržište ugrađene u motorna vozila, kao i na automobilske baterije i akumulatore koji se izvoze, uključujući i ugrađene u vozila koja se izvoze iz Crne Gore.

## **Preuzimanje automobilskih baterija i akumulatora**

### **Član 21**

Proizvođač automobilskih baterija i akumulatora dužan je da obezbijedi sakupljanje otpadnih automobilskih baterija i akumulatora od krajnjih korisnika besplatno, bez obzira na njihovo porijeklo i bez uslovljavanja kupovinom novih automobilskih baterija ili akumulatora.

Proizvođač automobilskih baterija i akumulatora može preuzimati otpadne automobilske baterije i akumulatore koji nastaju prilikom razgradnje otpadnih motornih vozila uz plaćanje naknade.

Proizvođač automobilskih baterija i akumulatora dužan je da najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu u elektronskoj formi dostavi Agenciji, izvještaj o upravljanju otpadnim automobilskim baterijama i akumulatorima, koji naročito sadrži podatke o:

- ukupnoj količini preuzetih otpadnih automobilskih baterija i akumulatora,
- količini automobilskih baterija i akumulatora koji su reciklirani,
- količini automobilskih baterija i akumulatora koji su na drugi način prerađeni, odvojeno po postupcima prerade i
- količini i dijelu materijala otpadnih automobilskih baterija i akumulatora koji su odstranjeni, odvojeno po postupcima odstranjivanja i obimu prethodne prerade.

## **Obrada otpadnih industrijskih i automobilskih baterija i akumulatora**

## Član 22

Obrada otpadnih industrijskih i automobilskih baterija i akumulatora obuhvata uklanjanje svih tečnosti i kisjelina prije predaje baterija i akumulatora u dalju preradu ili odstranjivanje.

Otpadne industrijske i automobilske baterije i akumulatori moraju se skladištiti na nepropusnoj površini koja je pokrivena radi zaštite od vremenskih uticaja.

### Obaveze krajnjeg korisnika bez dobavljača

## Član 23

Krajnji korisnik bez prethodnog dobavljača dužan je da za otpadne industrijske ili automobilske baterije i akumulatore sam obezbijedi obradu u skladu sa članom 22 ove uredbe i njihovu dalju preradu ili odstranjivanje.

### Plaćanje naknade

## Član 24

Obaveza plaćanja naknade u skladu sa članom 3 Uredbe o kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom ("Službeni list CG", br. 11/09 i 46/09), za baterije i akumulatore koji se stavljaju na tržište u Crnoj Gori nastaje od pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

### Stepen sakupljanja i recikliranja

## Član 25

Stepen sakupljanja otpadnih prenosivih baterija i akumulatora počće da se računa od 2014. godine na osnovu podataka stavljanja baterija i akumulatora na tržište u 2011, 2012 i 2013. godini u skladu sa Prilogom 1, koji je odštampan uz ovu uredbu i čini njen sastavni dio.

Obradivač i proizvođači industrijskih ili automobilskih baterija i akumulatora dužni su da obezbijede, da od 1. januara 2014. godine:

- stepen sakupljanja baterija i akumulatora iznosi 25 %,
- stepen recikliranja 65% u odnosu na prosječnu masu olovnih baterija i akumulatora sa kisjelinom, uključujući recikliranje olova u baterijama i akumulatorima,
- stepen recikliranja 75% u odnosu na prosječnu masu niki-kadmijumskih baterija i akumulatora,
- stepen recikliranja 50% u odnosu na prosječnu masu drugih otpadnih baterija i akumulatora.

### Stupanje na snagu

## Član 26

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 03-739

Podgorica, 18. februar 2010. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

Milo Đukanović, s.r.

## PRILOG 1

### Izračunavanje stepena sakupljanja prenosivih baterija i akumulatora

| Godina |                                   |                         |   |
|--------|-----------------------------------|-------------------------|---|
| 2011   | Stavljanje na tržište u 2011 (S1) |                         |   |
| 2012   | Stavljanje na tržište u 2012 (S2) |                         |   |
| 2013   | Stavljanje na tržište u 2013 (S3) | Preuzimanje u 2013 (C3) | Stepen sakupljanja<br>(CR3)=3*C3/(S1+S2+S3) |
| 2014   | Stavljanje na tržište u 2014 (S4) | Preuzimanje u 2014 (C4) | Stepen sakupljanja<br>(CR4)=3*C4/(S2+S3+S4) |
| 2015   | Stavljanje na tržište u 2015 (S5) | Preuzimanje u 2015 (C5) | Stepen sakupljanja<br>(CR5)=3*C5/(S3+S4+S5) |

|      |                                   |                         |   |
|------|-----------------------------------|-------------------------|---|
| 2016 | Stavljanje na tržište u 2016 (S6) | Preuzimanje u 2016 (C6) | Stepen sakupljanja<br>(CR6)=3*C6/(S4+S5+S6) |
| 2017 | Stavljanje na tržište u 2017 (S7) | Preuzimanje u 2017 (C7) | Stepen sakupljanja<br>(CR7)=3*C7/(S5+S6+S7) |
| 2018 | Stavljanje na tržište u 2018 (S8) | Preuzimanje u 2018 (C8) | Stepen sakupljanja<br>(CR8)=3*C8/(S6+S7+S8) |